

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kápiák a lapot
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:
dr. Matkovich Tivadar.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Láik! Tudtuk mi azt, hogy gróf Károlyi Mihály nagyesszű, invenciózus férfiú. Az ő eszéből került ki annak idején a füstbe ment oroszországi cár-látogatás terve, meg a halva született amerikai kolduló kéjutazás. Most meg az esetre, ha ipa urának, gróf András-synak sikerülne a miniszterelnöki székbe jutni és új választásokat megejtetni, mint-hogy a fronton levő választóink nélkül éppen nekik, akik első sorban ezeknek követelik a vál. jogot, furcsa lenne megejtetni a választásokat. gróf Károlyi azt ajánlotta, hogy ezek tábori levelezőlapokon adják le a szavazatukat. Nagyszerű eszme! Minthogy azonban az egyes kerületben felmerülő mozgalmakról, jelöltekről, esetleg jelölt-változásról hosszabb időt venne igénybe hős fiaink informálása, kivált azoké, akik ellenséges fogásban, például ázsiai Oroszországban vannak, de meg a levelezőlapok is későn érkeznének meg, úgy hogy a választás körülbelül jövő század regénye lenne. Eme terve helyett — mint halljuk — egy másikat ajánl. Azt, t. i., hogy telefon-összeköttetést kell létesíteni minden harctéren levő választóval, hogy az belemondhassa a szavazatát, vagy fonografokat oda küldeni, hogy bele énekelhessen. Mindkét esetben az illető külön fegyverszünetet kötne avval az alpinivel, bersaglierivel, zuávval, afrikai szerecsennel vagy kozákkal, akivel éppen gyilkolják egymást. — Hát bizony az ilyen jeles embernek van jogcime. Tisza István működését megkritizálni és tanácskoztó, sőt tanácsadó audienciára menni a királyhoz.

A válság.

A kormányválság, amely meglepésszerűen, úgy jött, mint villám a derült égből, most nemcsak a politikusokat, hanem minden hazafit igazlomban tart. Normális, békés időkben, a mikor a külről jövő veszedelemnek pokoli réme nem fenyeget, higgadtan veszik az emberek a politikai váltogazdaság eme megnyilvánulását. Most azonban természetes az aggodalom annak esetleges káros következményei iránt. S talán ez is egyik oka annak, hogy — a mint azt helyes elfogulatlansággal konstatálhatjuk, — a válság bekövetkezése fölött, ama szűk kört kivéve, a mely epekedett érte s minden meg és meg nem engedett eszközzel dolgozott rajta, se az örömnnek, se a jobb reménységnek jelei az ország közvéleményében nem mutatkoznak.

A válság megoldásának módja azonban nagy gondot okoz azoknak,

akik abban fáradoznak. — Az a gondolat, hogy József királyi herceg, mint a magyar nemzet minden egyes tagja által bálványozott magasztos alak egyénisége neutralizálja a kooperációra koncentrált, ellentétes elemek nézetkülömbőségét, a fenséges ur személyét illetőleg beválna. Olyan osztatlan, rajongó szeretet, amelynek gyökere már az ő boldog emlékü édesatyja és nagyatyja iránti ragaszkodásban fogamzott meg és melynek gyümölcsét az ő saját magasztos kvalitásai szaporították, és érelték meg, bizonyára a legalkalmasabb lenne a politikai viszálykodás közé a kölcsönös toleranciát vinni. Ámde az ő főhercegi minősége — bármint vélekedik egyik-másik közjogász — közjogi akadályt képez.

A miniszterelnök ugyanis az 1848. III. t.-c. értelmében politikai és jogi felelősséggel tartozik a képviselőháznak, aki fölött felelőssége vonás esetén a főrendiház kebeléből választott bíróság ítélkezik. Igen, de a főhercegek tehát, József kir. herceg is az extraterritoriális kiváltságához hasonló módon, az uralkodó család házi törvényei alá tartozik s ekként az 1848. III. t.-c.-ben megállapított módon felelősségre nem vonható s ekként a felelősség illuzórius lenne.

Hangoztatják, hogy ezen úgy lehetne segíteni, ha Ő felsége eme kiváltság alól feloldaná. — Igaz, Orth János maga mondott le minden előjogáról. De akkor nem József királyi herceg lenne magyar miniszterelnök, hanem Habsburg József. Már pedig, amaz ellentétek kiegyenlítésére való misszióhoz, amelyet ő vállalna, a főhercegi minőség is nagyon szükséges lenne nálunk, ahol a megvadult elemek, amelyek pedig most óhajják őt, a legnemesebbet, a legnagyobbat sem respektálják.

Az az impresszióknak, hogy a fenséges ur is érzi ezt s hogy vállalkozásából nem lesz semmi. Maradna tehát az a mód a válság megoldására, hogy a felség a kisebbségből nevezze ki kormányt, ha a kabinet összeállítható.

Joga van hozzá. Ellenben a kisebbségből kinevezett kormányt viszszont kötelessége a többséget megszerezni, esetleg új választások után.

Ahhoz is joga van a felségnek, hogy e célból az országgyűlést föl-oszlassa.

Az országgyűlésnek mai állapota ugyan kivételes. A háborúra való te-

kinttel a törvény rendelkezései rést vágta. Az 1910-ben összeült országgyűlés 1915-ben nem záratott le, nem ejtettek meg az új választások, hanem az országgyűlés permanenciában maradt egész mostanig.

Ez a kivételes állapot, melyet a törvényhozás annak rendje és módja szerint szankcionált, s melynek célja az volt, hogy azok a hazánkiai, akik a harctéren az életüket kockáztatják a hazáért, ezenfölül meg ne legyenek fosztva ama joguk gyakorlásától, hogy az általuk vérükkel és életükkel védelmezett haza sorsának intézésére szavazati joguk utján befolyást gyakoroljanak.

Mondjuk, ha ez a kivételes állapot most az új választások kiírásával korrumpáltatik, akkor mégis bekövetkezik az, amit a törvényhozásnak éppen azok a tagjai akartak mindenáron elkerülni, akik most az új választást megejtének, hogy t. i. a harctéren küzdő hős választó polgáraink elesnének a választójoguk gyakorlásától, most a legkritikusabb viszonyok között.

Politikai hírek.

— Az új kormány. Annak megalakítása bizony nem megy olyan könnyen, amint némelyek elgondolták. Pedig hát most már Tisza István személye sincs az utban, amely ellen való gyűlölet volt a szövetezett ellenzék egyetlen igazi programpontja. József főherceg is elutazott a frontra azután, hogy Némethy Károly belügyminiszteri államtitkár a választójogi tervek statisztikai adatait tárta fel a fenség előtt, állítólag még nem minden remény nélkül a közvetítés sikerét illetőleg. — Újabb királyi kihallgatásokról is van szó, amelyek után — hir szerint — vagy Andrássy Gyula, vagy Apponyi Albert fog megbízást kapni egy koncentrációs kabinet alakítására. De mindkettő háta borsózik tőle, kivált a mefisztó Andrássy, aki csak Tiszát akarta megbuktatni, de még annyi szociális reformot sem akar a választójogban adni a nemzetnek, mint Tisza akar. S ezért szeretné kikapcsolni a választójogot. Más felől pedig félnék a választóktól, amelyek pedig elkerülhetetlenek lennének, ha a munkapárt minden szrenhangu csabításuk ellenére is megmarad mai sziklaszilárd álláspontján és nem megy el velük cicézni.

— Segítség a közalkalmazottaknak. A közszolgálati alkalmazottaknak adandó egyszeri segélyekre vonatkozó kormányrendelet legközelebb jelenik meg. Ezt a segélyt az összes állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottakon felül meg fogják kapni az állami korpótlétra igényell bíró lelkészek, segédlelkészek, tanárok, tanítók, tanítónők és övönök, továbbá mindazok a városi és községi alkalmazottak is, akik törvény alapján háborús segélyben részesülnek. A segély összege egy törzösszegebből, amelyet minden alkalmazott

egyenlően fog kapni és egy, a családi állapottól függő többletből áll. A törzösszeg a tisztviselőknél, lelkészeknél, tanároknál, tanítóknál, tanítónőknél, gyakornokoknál és az ezekhez hasonló minőségben alkalmazottaknál *öt* száz korona, az óvónőknél, kezelőknél, kezelőnőknél, díjnokoknál, a magasabb minősítésű posta-, távirtdi., távbeszélő- és államasuti állásoknál és a rendőrség őrszemélyzeténél *három* száz korona, az egyéb alkalmazottaknál pedig *kétszáz* korona lesz. A családi állapottól függő többlet pedig annyi lesz, mint amennyi családi pótlékra és azt helyettesítő rendkívüli évi segélyre az illető alkalmazottnak az 1917. év második negyedében egy évre igénye van, illetőleg igénye lenne, ha a családi pótlékokról szóló törvény reá kiterjedne. Kikerülendő azt, hogy a kormányválság folytán ne jussanak a közszolgálati alkalmazottak sürgősen e segélyekhez, e segélyeknek megfelelő összegeket *haladéknélkül* ki fogják utalványozni egyelőre előlegképen, úgy, hogy abban a nem váró esetben, ha a törvényhozás e segélyek engedélyezését utólagosan nem ratifikálná, az megfelelő részletekben vissza lesz fizetendő.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Arz vezérkari főnök jelentése.

(Máj. 26.) Keleti és délkeleti harctér változatlan. — Olasz harctér: **Állásainkat kivétel nélkül mind megtartottuk. Az ellenség, melynek minden erőlködése hiábavaló volt, százezrekre hagyta vissza a hullákat.** Május 23-án 130 tisztet és 4600 embert ejtettünk foglyul, melyeknek száma jelentékenyen emelkedett.

Német jelentés.

(Máj. 26.) Nyugati harctér: Erős angol csapatokat **visszavertünk.** Több angol század előretörése megfiúsult. A franciák támadásai súlyos veszteségeikkel **összeomlottak.**

A tengerészeti vezérkar főnökétől.

A Wolff-ügynökség jelenti május 25-ről, hogy Strasser korvettkapitány vezetése alatt egy német léghajóraj sikeresen megtámadta Dél-Angolország, London, Scheermess, Harvich és Norvich megerősített helyeket.

Az oroszok elkeseredése.

Zürichből érkezett hír szerint **az oroszok elkeseredése az angolok és amerikaiak ellen a tetőpontját érte el.** A fronton számos angol és japán tisztet meggyilkoltak.

Arz vezérkari főnök jelentése.

(Máj. 27.) Keleti és délkeleti harctéren semmi jelentős. — Olasz harctér: Az Isonzo-csata 15-ik napja is **a mi javunkra dőlt el. Az ellenség rohamoszlópai mind szétzúzódtak vitéz védelmünkön.** Az ellenség támadás az egész vonalon **véresen összeomlott;** s az ellenség 15 nap alatt egy lépéssel sem ért közelebb a céljához.

Német jelentés.

(Máj. 27.) Nyugati harctér: A Chemin des Dames on és Parignynél **megjavítottuk az állásainkat. 14 tisztet, 150 embert elfogtunk.** A francia ellentámadást **visszavertük.** A Champagneban szintén.

Arz vezérkari főnök jelentése.

(Máj. 29.) Keleti harctér: Az ellenség fokozott tűzérési tevékenységet fejt ki. —

Olasz harctér: Az Isonzo-harcok lényegesen **alább hagytak.** A tizedik csata kezdete óta **13 ezer sebesülteletlen olaszt fogtunk el.** Az ellenség mostani veszteségei messze felülmúlják az előző csatáéit.

Német jelentés.

(Máj. 29.) Nyugati harctér: A Wytschaete hajlásnál több angol századot **visszavertettünk.** A Champagneban elfoglaltunk több francia árokvonalat. **Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett, 250 franciát elfogtunk.**

Az orosz forradalom.

Az orosz katonai- és munkásszövetség valamennyi tanácsából június közepére egybehívott kongresszus kényszeríteni fogja Oroszország szövetségeseit, hogy annak demokratikus követeléseit alkalmazzák. Eme hangulat következtében Asquit lord és Mac Kenna támogatják a béke eszméjét, mert meggyőződésük szerint csak így lehet Oroszországot szövetségeseinek megtartani. Rostovban Karkejev tábornokot, Poltanában Klengenberget vezérőrnagyot, Saratovban pedig egy monarchista szervezet vezetését elfogták, akik a cári uralom érdekében ellenforradalmat akartak csinálni. Karpov altábornagyot is ezért ölték meg.

De hát ez előrelátható volt. Egy olyan rezsim, mint a bukott volt, nem hal meg egyszerre. Sőt néha csak aluszik, mint az a bizonyos leányzó és föl is ébred, ha nem jól narkotizálják.

Az orosz kormány szociálista tagjai keresztülvitték, hogy a kormány minden szerződést fölbonthat az ántántal és ragaszkodik az egészen más alapokra fektetett új megállapodásokhoz. Nem csuda, hogy ily körülmények között szenzációs dokumentumot várnak, amely Franciaország belpolitikájára is nagy hatással lesz.

Azonközben pedig a parasztek nyugtalanokdnak és a földmegosztással nem akarnak várni, hanem máris foglalnak kárpótlás-fizetés nélkül. Kételeyeket támasztanak tehát az iránt, hogy Kerenszky hadügyminiszternek a hadsereg fegyelmezése érdekében kibocsátott manifesztumának lesz-e eredménye s hogy a hadsereg újra akcióképessé szervezhető lesz-e.

Amit már régen láttunk, az kezd aktuális lenni, t. i. önálló köztársaságok alakulása Oroszországban. Számszerint 18 van tervbe véve.

Különben a fejvesztettség szemmel látható a mostani kormányánál, mert míg Kerenszky harcra buzdítja a hadsereget, a munkás és katonatanács 340 szóval 46 ellenében javaslatot fogadott el, hogy az ántánt litkos szerződésére hívják fel a kormányt. Finnországban nagy sztrájk és anarchia uralkodik.

Szóval szép az állapot most Oroszországban.

Az utolsó hét.

A hatodik hadikölcsön aláírására meghatározott időből már csak egy hét, az utolsó van még hátra. Az utolsó hétnek még valamennyi hadikölcsön eredményében a legnagyobb szerep jutott s alig csalódnunk, ha azt hisszük, hogy ez a körülmény ezuttal is meg fog ismétlődni. Azok, akik már jegyezték a hadikölcsönre s így hazájuk és maguk iránt teljesítették kötelességüket, bizonyos most is teljes odaadással a propagandára vetik magukat, arra, hogy másokat is serkentessenek, s ha kell az ellenállhatatlan társadalmi nyomással egyenesen kényszerítsenek a hazafias cél előmozdítására.

Ezen a téren mind a két irányban kifejthető társadalmi tevékenységtől még nagyon sokat remélhetünk. Bátorítalakok és bizalmatlanok még éppen elegenden akadnak s akiket ezek közül sikerül megtéríteni, azok

mind kész nyereséget jelentenek a hadikölcsönre. Ezeket világoztuk fel minél közelebb foghatóbban a hadikölcsön kötvényeinek éppúgy összehasonlíthatatlanul legelőnyösebb jövedelmezéséről, mint az azokra fektetett tőke teljes biztonságáról. De ugyanakkor értesítjük meg velük, hogy a magunknak kölcsönzött minden fillér Magyarország gazdasági életét erősíti meg, mert a hadviselésre fordított hitelek jövedelme nem vándorol ki az országból, hanem itthon marad és minket gyarapít. És értesítjük meg azt is, hogy a hadikölcsön sikertelenségével együtt jár a háború sikertelensége is, ami pedig veszélyeztetné összes anyagi javainkat, tehát a hadikölcsöntől fukarul s egyuttal okatlanul megtagadott hozzájárulást is.

Még egy kategória van hátra, amely nemcsak a legtöbbet tehet, de a legtöbbre is van köteleve. Azoknak a kategóriájára, akik akár közvetve, akár közvetlenül szállítottak az állam, a hadsereg részére. Ezekről mindenki tudja, hogy szállításaiért a lehető legnagyobb árakat vették meg az államon s hogy vállalkozásaikkal soha sem álmódott vagyonokat szereztek. Üzleti életmességüknek tanui voltak s így egyenként ismerjük őket. A hadikölcsön jegyzéseit napoként publikálják, tehát valamennyit ellenőrizhetjük. Tartsuk számon, hogy ez a kategória senki által nem kifogásolható szerencséjére vajjon érdemesnek is mutatkozott azzal, hogy rengeteg jövedelméhez mért arányban karolta föl a hadikölcsön ügyét? Akit ez a csálhatatlan ellenőrzés könnyűnek talál, mert elmulasztotta hazafias kötelességének megfelelő teljesítését, azt olyan erkölcsi nyomás alá kell helyezni, mely hamarosan tudatára ébreszti kötelességének. Az ilyenekkel szemben semmi kiméletnek nincsen helye!

Ebben a szellemben kiaknázva az utolsó hét a hatodik hadikölcsön számára is nemcsak sokat ígér, de sokat eredményezhet. Ne ismerjünk tehát fáradtságot és minden percét használjuk ki azzal a lelkiismeretességgel, melyet ilyen nagy időben a haza minden becsületes polgárától elvárhat.

Hirek.

— **Katonai kitüntetések.** Öfelsége a király adományozni méltóztatott a 3. oszt. Vaskorona-rendet a hadidíszítménnyel és a kardokat díjmentesen: Takács Géza 7. honv. táb. ágyusezredbeli századosnak. Elrendelni méltóztatott, hogy az **ujjlagos legfelsőbb dicsérel elismerés másodszer — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék:** Emmer Antal 7. táb. ágyusezredbeli tényleges és Munk Jenő 7. h. huszárezredhez beosztott 6. h. huszárezredbeli tart. főhadnagynak; a **legfelsőbb dicsérel elismerés ujjlag, a kardok adományozása mellett tudtul adassék** Kesseő László, a 41. tarackezredhez beosztott 7. h. táb. ágyusezredbeli főhadnagynak és Pöce Dező 31. h. gy. ezredbeli főhadnagynak, Cseresnyés József 41. tarackos ezredhez beosztott 7. h. táb. ágyusezredbeli hadnagynak. Tovább adományozni méltóztatott a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidíszítménnyel és a kardokat Petőcz Károly 31. h. gy. ezredbeli tart. hadnagynak. Elrendelni méltóztatott, hogy a **legfelsőbb dicsérel elismerés** tudtul adassék Guttmann Imre 7. népi. huszárosztályhoz beosztott népfők. főhadnagynak. Adományozni méltóztatott az **arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján** Wiener Jakab, a 41. nehéz honv. tábori tűzrezredhez beosztott népf. állatorvosnak; a **koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján** Heubner Károly 31. h. gy. ezredbeli törzsszámvevőnek.

— **A miniszterelnöki államtitkár előléptetése.** Öfelsége a király gróf Kleberg Kunó miniszterelnöki államtitkár a szolgálaton kívüli viszonyban huszárhadnaggyá nevezte ki.

— **Dr. Magyar Károly orsz. képviselő gyászja** A somlyóvársárhelyi kerületi képviselő édesanyjának hült tetemét, kinek haláláról már megemlékeztünk, e hó 22-én helyezték örök nyugalomra a nagykamondi családi kriptába. A ritka erényei által kimagasló nagyszónoknak; aki a legpédásabb családi és igazi vallásosságtól áthatott áldásdús életében a szeretetet, részvétet osztó nemes szíve, magas műveltségével párosult sokoldalú tudásával elévülhetetlen emléket biztosított magának nagyszámu tisztelői között. Impozáns volt a végtisztességtefele. Kis- és Nagykamond községeknek általa mindenkor védett és ápolat szegényei s betegei egy patronát vesztek el benne, aki vigasz és segítség nélkül senkit sem hagyott. Négy évtized óta hordozta állandóan az özegegy gyászruhát. Minden örömét a jótékonyág gyakorlásán kívül egyetlen, nemes lelkét s szívet öröklő fia és ennek kedves családja képezte. A temetésen az úri rokonság, menyének és a szomszéd vármegyék előkelőségei s nagyszámu intelligenciája, valamint a járási községek lakosságának nagy sokasága vett részt igaz bánattal.

— **Katonai kinevezések.** Őfelsége a király kinevezni méltóztatott: Népfőlk. hadnagyként: Zwebner Jakab, Lány József, Szabó Aurél 31. h. gy. e.-beli népf. zászlósokat. Hadnagy gazdasági tiszté Dóczi Endre 31. népf. par. nyilvántartott gazd. zászlóst. Kinevezni méltóztatott a tartalékban állatorvossá Nagy Rezső és Gergely Bertalan 7. h. huszárezredbeli állatorvosokat. A n. kir. honvédség szolg. kiv. viszonyában lovassági hadnaggyá dr. gróf Klebelsberg Kunó v. b. t. t. államtörköt. A háború tartamára népf. zászlós Engleit József hadapródormestert a 31. népf. par. állományában. Népf. építészeti segédszámított dr. Weisz Hermann számgyakornokot, népf. állatorvossá Praznovszky István állatorvost a 31. népf. par. nyilvántartásában.

— **Egy jeles férfit halála.** A veszprémi ref. egyháznak és bírói statusnak nagy halottja van. Mőroczka Kálmán kir. it. táblai bíró, a veszprémi ref. egyházmegye hosszú időn át volt főgondnoka e hó 26-án elhunyt. A megboldogult típusa volt a magyar nemes embernek és a magyar táblabírónak, aki teljesen akklimatizálódni tudott a modern kor szelleméhez. Nagyszó, nagy jogi tudással és kitűnő judiciummal megáldott jeles bíró volt, amely tulajdonságokhoz a kötelességtudás, munkaszeretet és energia járult. Egyházának is lelkes, hasznos tagja volt. Családi életében a sors sok csapással sújtotta. Nejét korán elvesztette. Két szépmenyű fiát már a férfikor küszöbén ragadta el a halál; ami az ő erős lelkét is nagyon megtörte. Szerető rokonsága örökdől fölötté veszprémi, magányban egész haláláig. Gyászjelentést is ezek és a ref. egyház adtak ki.

— **Ténylegesség elöléptetéssel.** Őfelsége a király legkegyelmesebben kinevezni, illetve a hivatásos tiszték állományába való áthelyezését megengedni méltóztatott nemes Guckler Gyula, Valasek Ferenc, Pálffy Zoltán 31. h. gy. e.-beli tart. hadnagykóknak, Márkus Gyula 7. h. huszárezredbeli hadnagynak, Andreánszky István, Takácsi Nagy István 7. h. táb. águsezredbeli tart. hadnagykóknak.

— **Megyei gyűlés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága június 11-én s a következő napokon rendes közgyűlést tart, a melyet állandó választmányi ülések előznek meg.

— **Dr. Antal Géza fölolvása.** Vármegyénk országos tekintélyű, tudós képviselője június hó 6-án a vasmegeyi Sárvaron fog az ottani segélyakció évadzáró nagy esztélyén fölolvást tartani. A fölolvás iránt széles körben, mondhatni egész Vasmegeyében nagy az érdeklődés. Méltán!

— **Magyar katona-típusok.** Takácsi János honvéd hadnagy kiválasztott ezrede

katonái közül 8 embert és lerajzolta őket a **Külügy-Hadügy** pünkődsi számára. A művészi képek híven megőrkítik a „magyar katona” típusú képmását a 20 éves ifjútól kezdve az 52 éves népfőlkőlőig. A pompás képeken kívül közli a Külügy-Hadügy a májusi előléptetések befejezését kitűnő katonai híreit és egész sorát az érdekesnél érdekesebb cikkeknek. A páratlan katonai helilap előfizetési ára negyedévre 6 K. kiadóhivatala Üllői út 11-13. sz. alatt van.

— **Városi közgyűlés Pápán.** E hó 19-én tartott folytatólagos városi közgyűlés a város malomügyét tárgyalta, melyen **Révész Arnold** főmérnök, **Harmos Zoltán**, dr. **Lővy László**, **Baráth Károly**, **Sütl József**, dr. **Hoffner Sándor**, dr. **Böhm Zoltán** felszólalása után a jogtűri bizottság javaslatának elvetésével a Löwenstein-cég eredeti kérelméhez képest tudomásul vette a Szűcs-féle 15 éves szerződést és a Löwenstein-cégnek megengedték, hogy a malom egy részét a háboru befejezésétől számított két év múlva alakíthassa át ipari üzemmé.

— **Botból borotva, kutyából szalonna soha nem lesz.** A híres haramiát, Oroszlán Palit, aki a fegyházból kiszabadulva 5 évi tisztességes magaviselet után ismét lopásra adta a fejét, a múlt héten ismét 5 évi fegyházra ítélte a veszprémi kir. törvényszék. A vén gonosztevő vajjon mit nyer az a büns életével? Azt, hogy életének két harmadát az Isten szabad levegője helyett a börtön dohos légkörében töltötte. Ez rossz tized. Ezért nem érdemes zsványannak lenni.

— **Hazajönnek az öreg népfőlkőlők.** Őfelsége a király „parancsolata” értelmében az 1865 és 1866-ban született népfőlkőlők f. év június-hó 30-án szabadságra bocsátatnak.

— **Fagy és villámcsapás.** Biz ez a kettő nem igen illik össze s egyik sem illik a bájdos május hónapba. Pedig mind a kettő megesett. Kedden, e hó 22-én sok helyütt elfagytak a kertí vetemények; pénteken 25-én pedig egy kis parázs vihar kíséretében lecsapott a Pápa közelében levő pálházi majorbá, minek következtében leégett az intőző lakása, a hadifogoly munkások konyhája és az istállók egy része. — Bizony az ilyen csak a mi klímánktól telik ki, melyről néhai való Pápay Miklós veszprémi trvszéki bíró igen találon azt mondta, hogy aki a pestist és a mi klímánkat kibírta, annak nem árthat semmi.

— **Tilalom.** A vármegye alispánja távirati utasítást küldött a járási főszozolgabíráknak, rendezett tanácsu városok polgármestereinek és a községi- és körjegyzőknek, hogy a rozsvetést takarmányozási célokra csakis azoknak szabad lekaszálni, akik azt erre a célra vetették, vagy pedig más takarmánynak teljesen híjjával vannak. Különösen tilos eladás céljaira lekaszálni, mert ilyen eseten a kihágási eljárás hivatalból indítják meg.

— **Tűz.** Pápakovácsin Maczinger Mátyás istállója e hó 17-én este 7 óra tájban kigyulladt és leégett. A tűz keletkezésének oka még eddig nincs kiderítve. A kár 600 kor. Az oltásnál Jurscha András orosz hadifogoly nagyon kitüntette magát.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap május 27-iki pünkődsi száma szenzáció-érdekeségű képeket közöl a győngyösi tűzvészről, melyek teljes képét adják a borzalmas katasztrófának. Rendkívül érdekes a Szépművészeti Múzeum új szerzeményeit bemutató képsorozat is. A harctéri fölvételek főleg a most folyó isonzói harcok színhelyeit mutatják be. Itt láthat az olvasó először pergőtűzet lefotografálva. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Mikszáth Albert és Vértess Gyula verse, Braun Lily regénye, cikk a régi római haditudósítókról stb. Egyéb közlemények: a stockholmi konferencián résztvevő magyar szociálisták csoportképe s a rendes heti rovatok: A háboru napjai. Irodalom és művé-

szet, Sakkjáték, Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre **öt korona**, a Világkrónikával együtt **hat korona**. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb lap a magyar nép számára, fél-évre **két korona 40 fillér**.

— **Beöthy Zoltán két beszéde.** A mai magyar hazafias és irodalmi szónoklat mesterének, Beöthy Zoltán-nak Ferenc József királyunkról és Erzsébet királynéknkről szóló beszédeit, melyeket a budapesti egyetemen tartott annak idején, most adta ki Radó Antal kitűnő vállalata, a Magyar Könyvtár. Mind a kettő a magyar szónoklat legnagyobb hagyományaihoz méltó, maradandó becslő alkotása a szónoki művészetnek; gondolataik gazdagsága és lendülete, nyelvezetők művészi szárnyalása olvasva is megragadó hatást tesz. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki. Ara 36 fill.

— **A Társaság.** Az e heti új számban, mely a szokott gazdag és változatos tartalommal jelent meg, Bónyi Adorján folytatja Szeverin című regényét, Dobay István pedig stockholmi utjáról közöl érdekes utitárakat. Fabinyi Lili a néhai trónörökös párr serajavói emlékszoobrairól ír hangulatos ismertető cikket. Tóth László hosszabb költeménye mellett Endrődi Béla, Bardocz Árpád és Kelemen Viktor versei, a régi magyar társaságot ismertető közlemények folytatása, színházi és irodalmi kritikák egészítik ki a gazdagon illusztrált szám tartalmát. A Társaság előfizetési ára egész évre 28 K. félfévre 14 K. negyedévre 7 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebkger újabb megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratinna”, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál a „Ratin” vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30 szám.

A 9. számú katonai vasutigazgatóság üzemében álló vonalakon érvényes polgári áru és élőállat díj-szabásának kiadása.

Folyó évi április hó 15-től való érvényességgel a 9. számú katonai vasut igazgatóság üzemében levő vonalakon a polgári áru és élőállatok szállítására nézve új díj-szabás lép életbe.

A polgári áru és élő állatok szállítása egyelőre a közforgalomnak át nem adatnak. Polgári áruk szállítása, további intézkedésig korlátozott mértékben, csakis a 9. számú katonai vasut igazgatóság külön engedélye alapján eszközölhető. Polgári áruknak kocsirományokban való szállítása iránti kérelmek a romániai hadseregvasutak vezetőségéhez beosztott meghatalmazott vezérkari tiszthez intézendők. Bukarest, strada Bursei 2. szám alá.

Polgári darabáru elszállítása iránti kérvények a 9. számú vasutigazgatósághoz intézendők. Elszállítási engedély megadása esetén a szóban levő küldeményekre a polgári áru és élő állatokra nézve érvényes díj-szabási határozományok mérvadóak. A szállítási díjtételek, valamint a fuvarozási feltételekre nézve közelebbi felvilágosítással a teheráru feladási pénztárak szolgálnak,

Bukarest 1917. április hó 10-én.

A 9. számú katonai vasutigazgatóság.

Csúz, kősvényben

anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rá-
diumos gyógyító fürdője

LIPIK (Szlavonia)

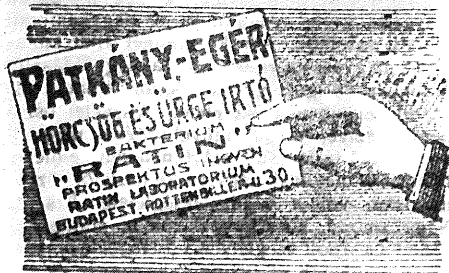
64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktiv, alkatikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS.

**Maszáljunk hadisegély
póstabélyeget!**

A földművelésügyi miniszterium által
körlevélben „Raffia“ helyett ajánlott

szőlőkötözőfonal

100 százalékos natron cellulós-ból, el-
ismerten megbízható minőségben, bár-
mily mennyiségben legutányosabban
megrendelhető

Salgó és László cégnél

Budapest, V., Nádor-utca 20.

Mechanikai szövőde.

Zsák-, ponyva- és impregnálógyár.

Gyár Óbudán. Telefon: 160-82.
és 163-16.

Sürgőnycim:

MAXALGÓ BUDAPEST.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Uj és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsonzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesítettek.
Avult hangszerek újaként becseréltettek.

■ VISZKETEKSÉGET ■

rüht, sömört legbiztosabban elmu-
lasztja a

Barna zsir Kis tégely K 1-60,
nagy tégely K 3-—,
családi adag K 9-—, utasítással rendelhető:
Dr. Flesch E. „Korona“ gyógytárából, Győr.

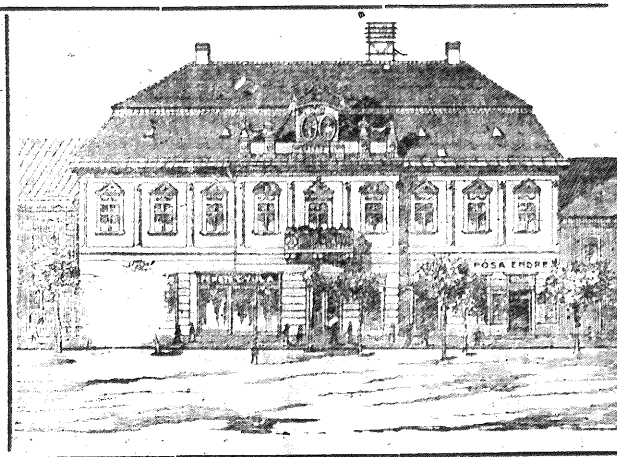
**HIRDETÉSEKET
FÖLVESZ
A KIADÓHIVATAL.**

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.